

**ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ
การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
จังหวัดกำแพงเพชร**

สำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร

2565

**ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก
อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร**

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลเทพนคร
อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : ๓๔,๕๖๙ ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : ๑,๓๒๒ ราย

สถานที่ตั้ง : เลขที่ ๒๙๙ หมู่บ้านตลุกงาม หมู่ที่ ๖ ตำบลเทพนคร อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

พิกัด : Latitude = ๑๖.๕๑๓๓๖๒๐

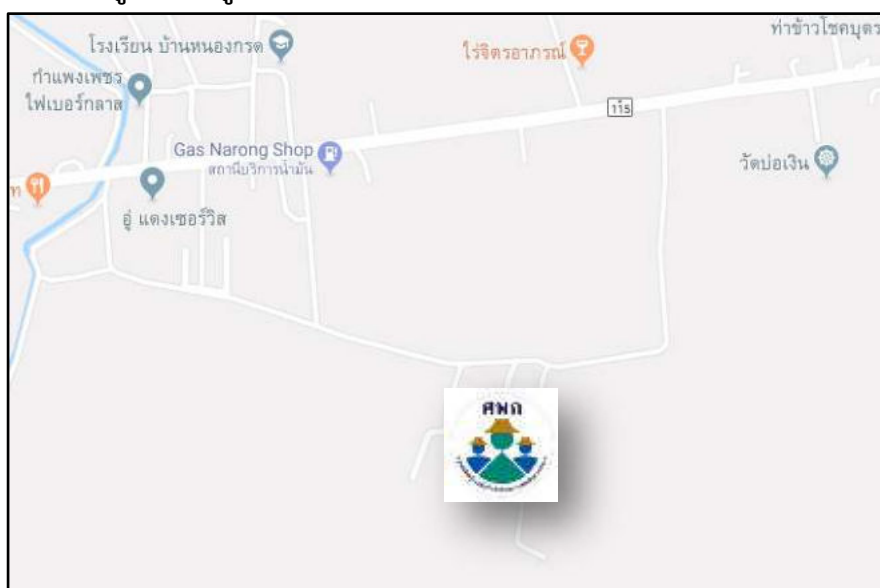
Longitude = ๙๙.๕๙๙๓๕๖๘๘

X = ๕๕๓๒๘๙

Y = ๑๘๒๕๗๘๘

Zone = ๔๗

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายภิญโญ เทียนชัย อายุ ๕๔ ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๒๙๙ หมู่บ้านตลุกงาม หมู่ที่ ๖ ตำบลเทพนคร อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖-๙๒๕๑-๙๙๘

สถานการณ์ของพื้นที่ : ต้องการพัฒนาในประเด็นด้านการลดต้นทุนการผลิตข้าว การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพดีเพื่อรองรับมาตรฐานสินค้าเกษตรรวมถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการพัฒนาร่วมกัน

แนวทางการพัฒนา : ๑. พัฒนาศูนย์เรียนรู้ให้เป็นแหล่งศึกษาดูงานด้านการลดต้นทุนการผลิต

๒. ส่งเสริมด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพดี

๓. การนำแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การลดต้นทุนการผลิตข้าว

การนำไปใช้ประโยชน์ : การลดต้นทุน การวางแผนการผลิต เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรการเรียนรู้ : ประกอบด้วยฐานเรียนรู้ ๖ ฐาน

ฐานการเรียนรู้ : ๑. ฐานการเรียนรู้การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า : เป็นฐานการเรียนรู้การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าในการทำเกษตร ประยุกต์ใช้ในเรื่องของการทำนาแบบเปียกสลับแห้งแก่กล้าข้าว

๒. ฐานการจัดการศัตรูพืช : โดยฐานนี้จะสาธิตการผลิตสารชีวภัณฑ์ ประโยชน์และวิธีใช้ เช่น การผลิตเชื้อราไตรโครเดมาเพื่อป้องกันกำจัดโรคพืช การผลิตเชื้อบิวเวอร์เรียเพื่อป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช เป็นต้น
๓. ฐานเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิตข้าว : วางแผนการผลิต การปรับปรุงกระบวนการเพื่อให้ได้เมล็ดข้าวพันธุ์ดี มีการหมักต่อซึ่งข้าวเพื่อลดอัตราการใช้ปุ๋ยเคมี การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ทดแทนการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
๔. ฐานเรียนรู้การจัดการดินและปุ๋ย : วางแผนการใช้ดินและการปรับปรุงบำรุงดิน การใช้ปุ๋ยและการให้ปุ๋ยที่ถูกต้องเวลา ถูกอัตรา ถูกชนิด เช่น การปรับปรุงบำรุงดินด้วยการปลูกปอเทืองในนาข้าวระหว่างฤดูนาปรัง การไถกลบตอซึ่ง การถ่ายทอดการผสมปุ๋ยใช้เอง (ปุ๋ยสั่งตัด)
๕. ฐานเรียนรู้การทำบัญชีครัวเรือน : นายภิญโญ เทียนชัย ได้รับการคัดเลือกเป็นครูบัญชีอาสา จากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และได้ถ่ายทอดวิธีการทำบัญชีให้แก่เกษตรกร
๖. ฐานเรียนรู้ไร่นาสวนผสม : โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิต โดยการทำเกษตรแบบไร่นาสวนผสม เลี้ยงเป็ดในนาข้าวเพื่อช่วยกำจัดแมลงศัตรู เลี้ยงปลาร่วมกับกุ่มฝอยหอยขมปูนา ปลูกผักเพื่อบริโภคในครัวเรือน เป็นต้น

แปลงเรียนรู้ : นายภิญโญ เทียนชัย

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๒๒ ศูนย์

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวทิพย์สุตา มหาวงศ์ ตำแหน่ง : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๖๑-๒๗๐-๒๙๒๙

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

สินค้าหลัก : มันสำปะหลัง

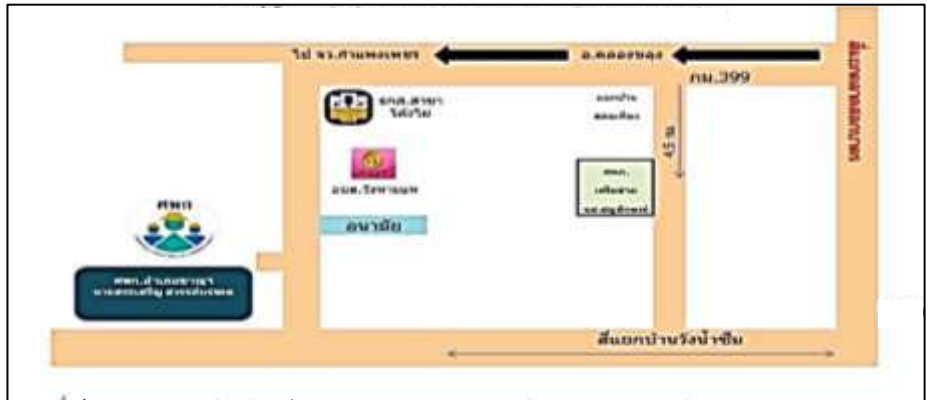
พื้นที่เป้าหมาย : ๑๖๖,๘๑๘ ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : ๖,๔๓๓ ราย

สถานที่ตั้ง : เลขที่ ๖๔ หมู่บ้านหนองช้างงาม หมู่ที่ ๘ ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

พิกัด : Latitude = - Longitude = - Zone = ๔๗ X = ๕๖๑๖๑๐ Y = ๑๗๗๓๓๑๙

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสรสรเสริญ สวรรค์บรรพต อายุ ๓๙ ปี เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓๖๒๐๔๐๐๘๑๔๘๐๒

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๖๔ หมู่บ้านหนองช้างงาม หมู่ที่ ๘ ตำบลวังหามแห อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๗-๑๙๙๙-๕๘๙

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร เป็นอำเภอที่มีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการปลูกมันสำปะหลัง (S1, S2) โดยมีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 219,041 ไร่ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังที่สำคัญ ได้แก่ ตำบลวังชะพลู ตำบลปางมะค่า ตำบลบ่อถ้ำ และตำบลวังหามแห ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 43.60 ของพื้นที่ทั้งหมด มีผลผลิตมันสำปะหลังแต่ละปีของอำเภอลำดวนบุรีหรือออกสู่ตลาดกว่า 700,000 ตัน หรือมีผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 3.23 ตันต่อไร่ โดยผลผลิตเฉลี่ยทั้งประเทศ 3.54 ตันต่อไร่ เมื่อเทียบกับแล้วปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในพื้นที่ยังต่ำ ได้ผลผลิตน้อย ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ตกต่ำ

แนวทางการพัฒนา : พัฒนาการผลิตมันสำปะหลังให้มีประสิทธิภาพได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น มีคุณภาพ และเพิ่มศักยภาพการผลิตของพื้นที่บางส่วนโดยการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชชนิดอื่นที่ตรงตามความต้องการของตลาดเพื่อทดแทนการปลูกมันสำปะหลัง ช่วยสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ผลิตมันสำปะหลังอย่างยั่งยืน

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ๑. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

2. เพิ่มศักยภาพการผลิต ปรับเปลี่ยนการปลูกมันสำปะหลังเป็นพืชทดแทนสูง

ฐานการเรียนรู้ : จำนวน ๕ ฐาน ประกอบด้วย

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ การจัดการดิน และปุ๋ย

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ ระบบน้ำหยดเพื่อเพิ่มผลผลิต

ฐานการเรียนรู้ที่ ๕ การปลูกกล้วยไข่พันธุ์กำแพงเพชร

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การใช้พันธุ์ดีและการผลิตท่อนพันธุ์

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ ปลูกพืชทดแทนมันสำปะหลัง

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่าย : ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๖ ศูนย์

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายสุพัชรกิตต์ สังข์ยก ตำแหน่ง : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๖๒-๕๔๑๙-๙๘๗

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบ้านหนองกระทุ่ม

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : ๑๘๐,๑๕๐ ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : ๖,๒๐๑ ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านหนองกระทุ่ม ตำบลหัวถนน อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

พิกัด : X ๕๖๔๒๖๔ Y ๑๘๐๐๘๘๘ zone ๔๗

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางบังอร สีมารัก

ที่อยู่ : ๑๐๔ หมู่ที่ ๗ บ้านหนองกระทุ่ม ตำบลหัวถนน อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘-๖๙๓๒-๒๐๔๗

สถานการณ์ของพื้นที่ เกษตรกรในพื้นที่ตำบลหัวถนน ส่วนใหญ่ปลูกข้าวร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ทำนา โดยปลูกข้าวเพื่อไว้จำหน่ายบางส่วนเก็บไว้เพื่อการบริโภค แต่ผลผลิตต่อไร่ต่ำอยู่ที่ ๖๕๐ - ๗๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ต้นทุนการผลิตต่อไร่สูงการใช้ปัจจัยการผลิตสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ราคาปุ๋ยและสารเคมีแพง และโรคแมลงระบาด แหล่งน้ำเป็นเขตทำนาอาศัยน้ำฝนและบ่อดกน้ำบาดาล

แนวทางการพัฒนา : แนวทางการพัฒนาหลัก

๑. กำหนดให้เกษตรกรจัดทำแปลงสาธิตของเกษตรกรพร้อมเรียนรู้ร่วมกัน
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นออกได้
๓. กำหนดให้เกษตรกรจัดทำบันทึกต้นทุนการผลิตและสามารถวางแผนการผลิตที่เหมาะสมได้

แผนการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในเขต Zoning (เขตเหมาะสม S๒)

แนวทางการพัฒนาเชิงประจักษ์

๑. เพิ่มความรู้ให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๖๐๐ ราย
๒. เพิ่มผลผลิตข้าว จาก ๗๐๐ กก./ไร่ เป็น ๘๐๐ กก./ไร่
๓. ลดต้นทุนการผลิตข้าว จาก ๓,๘๗๐ บาท เป็น ๒,๙๙๘ บาท
๔. ผลิตข้าวที่มีคุณภาพข้าวและปลอดภัย

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ เป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องการผลิตข้าวโดยอาศัยองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับเทคโนโลยีการจากภายนอกมาใช้ในการกระบวนการทำนาข้าว โดยยึดหลักแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรเรียนรู้ : ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรประจำตำบลหัวถนน มีหลักสูตรการเรียนรู้ ๓ หลักสูตร ได้แก่

๑. หลักสูตรการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน
๒. หลักสูตรการลดต้นทุนการผลิต
๓. หลักสูตรอาชีพเสริมรายได้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ฐานการเรียนรู้ : ฐานการเรียนรู้ มี ๕ ฐาน ดังนี้

๑.ฐานเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำบัญชีฟาร์มต้นทุนอาชีพทำนา และเรียนรู้เรื่องอาชีพ เช่น การเลี้ยงกบ การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงโค การเลี้ยงแพะ การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา การปลูกกล้วยไข่ระบบน้ำหยด การปลูกไม้ผล งานจักสาน และทำไม้กวาดดอกหญ้า

๒.ฐานเรียนรู้ปุ๋ยคอกจากมูลสุกร/น้ำหมักมูลสุกร/ฮอร์โมนรอกหมู

๓. ฐานเรียนรู้การปรับปรุงบำรุงดิน/ปุ๋ยพืชสด/ย่อยสลายฟางข้าว/การไม่เผาฟาง/การทำจุลินทรีย์หน่อกล้วย

๔. ฐานการเรียนรู้การขยายสารชีวภัณฑ์

แปลงเรียนรู้ การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดินโดยการปลูกปอเทือง

- เครือข่ายของ ศพท.หลัก :
- ๑.ศูนย์เรียนรู้น้ำหมักชีวภาพป้องกันโรคและแมลง หมู่ ๘ ตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง
 - ๒.ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน หมู่ ๗ ตำบลคลองสมบูรณ์ อำเภอคลองขลุง
 - ๓.การผลิตกล้วยไข่แปรรูปใหญ่ หมู่ ๗ ตำบลท่าพุทรา อำเภอคลองขลุง
 - ๔.เกษตรผสมผสานตำบลท่ามะเขือ หมู่ ๔ ตำบลท่ามะเขือ อำเภอคลองขลุง
 - ๕.กลุ่มปลูกมันสำปะหลังบ้านทุ่งแก้ว หมู่ ๑๕ ตำบลวังไทร อำเภอคลองขลุง
 - ๖.การผลิตข้าวหอมมะลิแปรรูปใหญ่ หมู่ ๓ ตำบลวังบัว อำเภอคลองขลุง
 - ๗.ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสม หมู่ ๖ ตำบลแม่ลาด อำเภอคลองขลุง
 - ๘.สวนผสมตำบลวังแหม หมู่ ๕ ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง
 - ๙.ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านแม่ลาดใหญ่ หมู่ ๒ ตำบลแม่ลาด อำเภอคลองขลุง
 - ๑๐.ศูนย์การผลิตอ้อยโรงงานตำบลวังยาง หมู่ ๑ ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง
 - ๑๑.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านหนองกระทุ่ม(นาแปลงใหญ่)หมู่๗ ตำบลหัวถนน อำเภอคลองขลุง
 - ๑๒.ศูนย์การเลี้ยงโคขุนบ้านหนองผักหนาม หมู่ ๓ ตำบลคลองสมบูรณ์ อำเภอคลองขลุง
 - ๑๓.ศูนย์การเลี้ยงแพะตำบลท่าพุทรา หมู่ ๓ ตำบลท่าพุทรา อำเภอคลองขลุง
 - ๑๔.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านท่าพุทรา(นาแปลงใหญ่) หมู่ ๔ ตำบลท่าพุทรา อำเภอคลองขลุง
 - ๑๕.ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์วิถีใหม่ หมู่ ๖ ตำบลคลองขลุง อำเภอคลองขลุง
 - ๑๖.การเลี้ยงปลากระชัง หมู่ ๒ ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง
 - ๑๗.ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลวังแหม หมู่ ๘ ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง
 - ๑๘.สวนดินปรุง หมู่ ๖ ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง
 - ๑๙.สมโชค ฟาร์มปูนา หมู่ ๔ ตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง
 - ๒๐.กลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลังบ้านหนองบอน หมู่ ๑๒ ตำบลวังไทร อำเภอคลองขลุง
 - ๒๑.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนคนรักเห็ดม.๖บ้านสัมฤทธิ์ หมู่๖ ตำบลคลองสมบูรณ์ อำเภอคลองขลุง
 - ๒๒.ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนา หมู่๖ ตำบลแม่ลาด อำเภอคลองขลุง

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางนิตยา เจนจบ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

เบอร์โทรศัพท์ ๐๖-๑๒๖๕-๐๐๕๒

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ชนิดสินค้า : ข้าว

สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ ๓ บ้านหนองโสน ตำบลเขาคีรีศรี อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

พิกัด : Latitude ๑๖.๕๕๗๖๓๓ Longitude ๙๙.๗๒๘๖๖๕ X : ๕๗๗๗๔๕ Y : ๑๘๓๐๗๖๓ Zone : ๔๗

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายเล็ก เกตุนาถ

ที่อยู่ : ๗๐/๓ หมู่ที่ ๓ บ้านหนองโสน ตำบลเขาคีรีศรี อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๖๑-๖๘๔๑๙๖๙

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ การปลูกข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ที่ปลอดภัย

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การปรับปรุงบำรุงดิน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และชีวภาพ

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายบุญส่ง จอมดวง ตำแหน่ง เจ้าพนักงานเคหกิจเกษตรชำนาญงาน
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖-๙๗๕๕๘๔๒

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรตำบลคลองน้ำไหล อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร

สินค้าหลัก : มันสำปะหลัง

พื้นที่เป้าหมาย : ๑๐๑,๙๒๒ ไร่

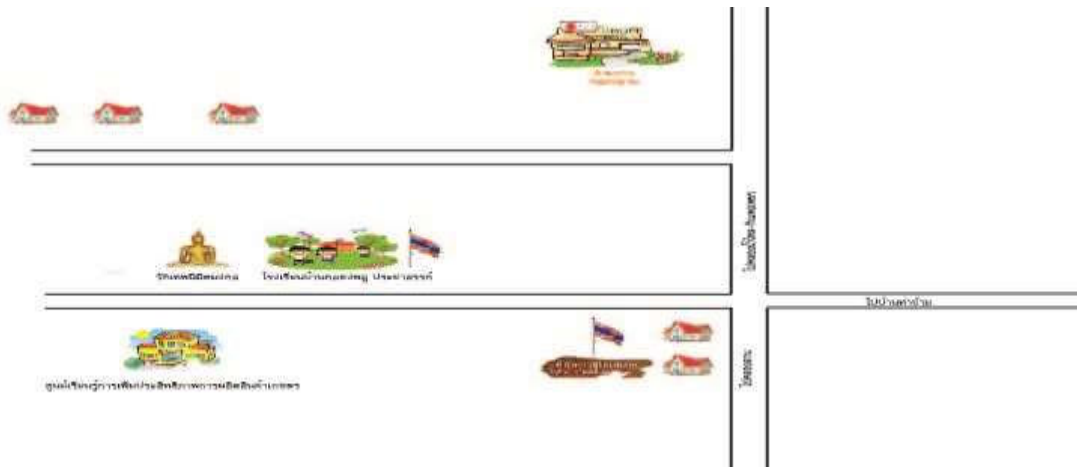
เกษตรกรเป้าหมาย : ๕,๔๖๐ ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านคลองพลู หมู่ ๙ ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

พิกัด : X ๕๓๔๓๔๐ Y ๑๗๘๘๕๗๗

ระดับการพัฒนาของศูนย์ :

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบเจ้าของแปลงเรียนรู้ :

นายประสิทธิ์ พลายสังข์

บ้านเลขที่ ๒๔๑ หมู่ ๙ ต.คลองน้ำไหล

อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร

เบอร์โทร : ๐๙-๓๒๒๕-๑๙๙๑

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรทำปาล์คลองน้ำไหลมีอาชีพ ปลูग्มันสำปะหลัง ข้าว เป็นหลัก โดยมีพื้นที่ปลูग्มัน

สำหรับ ๓๐,๗๓๘ ไร่ มีพื้นที่ข้าว ๑๘,๒๐๒ ไร่ ในพื้นที่มีลานรับซื้ออยู่ในพื้นที่หลายแห่งแต่เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีในการบำรุงดินและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูมันสำหรับปริมาณมาก และเกษตรกร ยังขาดแคลนพันธุ์ดี

แนวทางพัฒนา : ลดต้นทุนการผลิตโดยการลดการใช้ปุ๋ยเคมี ด้วยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ ทำแปลงพันธุ์ไว้ปลูกเอง โดยลดจาก ๕,๖๒๕ บาท/ไร่ เหลือ ๓,๙๒๕ บาท/ไร่ และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มันสำปะหลัง จาก ๓.๕ ตัน/ไร่ เป็น ๕ ตัน/ไร่

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการลดต้นทุนการลดต้นทุนมันสำปะหลัง โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และน้ำหมักชีวภาพ

หลักการเรียนรู้ : การลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง

: การเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง

ฐานการเรียนรู้ : ๑.เก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหาร
การปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักในขั้นตอนการ
เตรียมดิน

๒.การเตรียมต้นพันธุ์ดี มีแปลงพันธุ์ดีเพื่อใช้ในการ
ขยายพันธุ์ ได้แก่ ห้วยบง ๘๐ ระยะเวลา ๑๑ โดยใช้ต้นที่มีอายุ ๘- ๑๐ เดือน
มีเปอร์เซ็นต์ความงอกสูง ตรงกับสภาพพื้นที่

๓.การปลูกและดูแลรักษา ปลูกที่ระยะ ๑X๑.๕ เมตร
และใช้สารชีวภาพในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่าย : ๑.ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ต.สั๊กงาม ต.คลองลานพัฒนา

๒.ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ต.สั๊กงาม

๓.อาสาสมัครเกษตรประจำหมู่บ้านตำบลคลองลานพัฒนา

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายภูมิรพี ขัดเกลา ตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทร : ๐๘-๒๑๖๓-๔๗๒๓

ชื่อ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลมหาชัย อำเภอไทรยางม จังหวัดกำแพงเพชร
สินค้าหลัก ข้าว

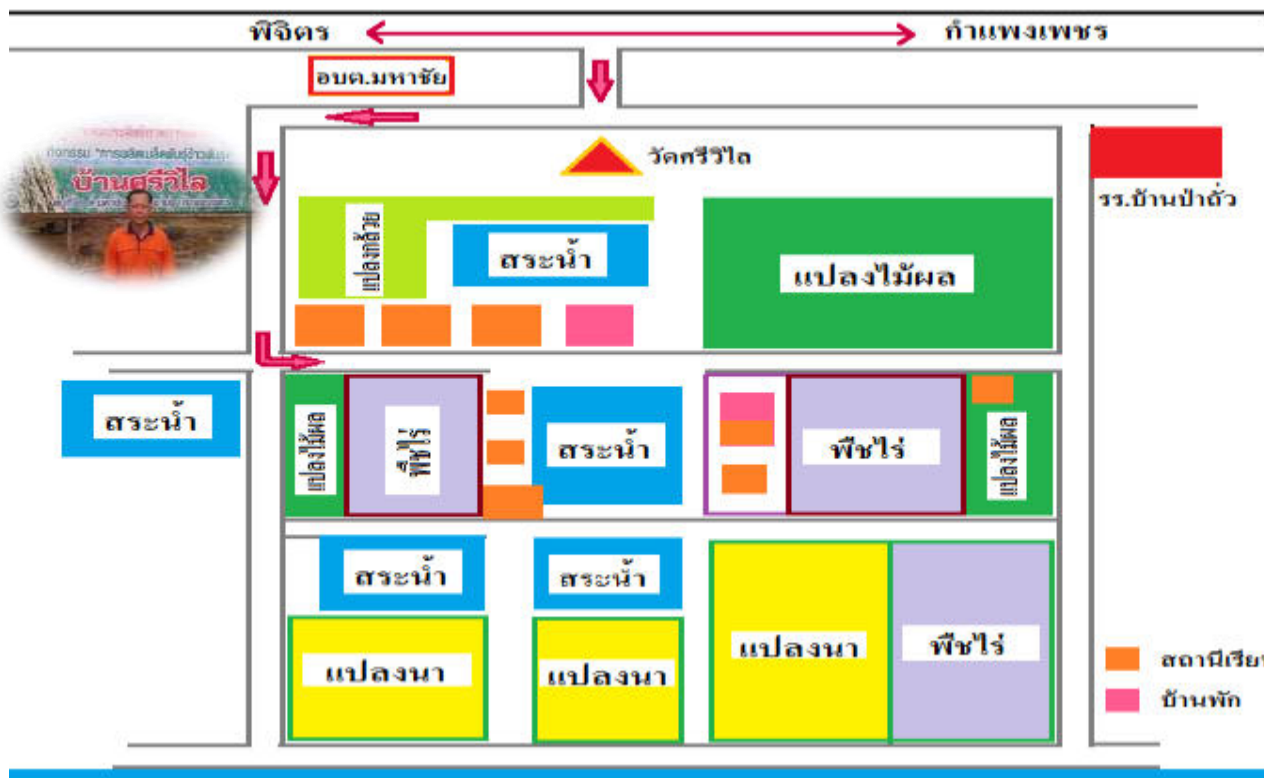
เกษตรกรเป้าหมาย อำเภอไทรยางง 6,804 ราย (เป้าหมายตำบลมหาชัย 60 ราย)

พิกัด Long 99.773759006086249 Lat 16.490117713091166

UTM Zone 47 Q X: 582583 Y: 1823309

ระดับการพัฒนาของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร :

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

นายสมมาตร บุญฤทธิ

บ้านเลขที่ 76 หมู่ที่ 8 ตำบลมหาชัย

อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร

เบอร์โทรศัพท์: 086-2071285

สถานการณ์ของพื้นที่

:เกษตรกรอำเภอไทรงามมีอาชีพเกษตรกรรม ปลูกข้าว อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 310,302ไร่ มีพื้นที่ปลูกข้าว 202,979ไร่ ร้อยละ 65.4ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นพื้นที่ที่ราบลุ่มมีความเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกข้าว ในระดับ(S๑) จำนวน 68,894ไร่ ร้อยละ 33.94 ในระดับ(S๒) จำนวน 112,018ไร่ ร้อยละ 55.18 (S3) จำนวน 17,275 ไร่ ร้อยละ 8.51พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน(วังบัว,ท่อทองแดง)

: เกษตรกรตำบลมหาชัย มีอาชีพเกษตรกรรม ปลูกข้าว อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 38,651 ไร่ มีพื้นที่ปลูกข้าว 25,120ไร่ ร้อยละ 64.9ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นพื้นที่ที่ราบลุ่มมีความเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกข้าว ในระดับ(S๑) จำนวน 604 ไร่ ร้อยละ2.40ในระดับ(S๒) จำนวน 18,856 ไร่ ร้อยละ 75 พื้นที่อยู่

ในเขตชลประทาน(ท่อทองแดง) แต่เกษตรกรยังขาดความรู้การรวมกลุ่ม การใช้เมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสม การปรับปรุงบำรุงดิน และปัญหาการระบาดของโรคและศัตรูพืช อันมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตข้าวของเกษตรกรสูงขึ้น

แนวทางการพัฒนา :

: เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวใช้เองและใช้เมล็ดพันธุ์ตามหลักวิชาการ(รายละเอียด 2 ไร่ๆละ25กิโลกรัมต่อไร่)

: ลดต้นทุนการผลิตข้าว จากต้นทุนการผลิตข้าวเฉลี่ยไร่ละ4,300บาท โดยมีเป้าหมายลดลงไร่ละ2,881บาท

: การเพิ่มผลผลิตข้าว จากค่าเฉลี่ยผลผลิต750กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นเป็น850กิโลกรัมต่อไร่

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว โดยการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวใช้เอง การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสดแทนปุ๋ยเคมี การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อกำจัดโรคและแมลงในแปลงข้าว การตลาดนำการผลิตของเกษตรกรในการผลิตพืช(ข้าว)

การนำไปใช้ประโยชน์ : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว โดยการใช้เทคโนโลยีในการลดต้นทุนการผลิต

หลักสูตรการเรียนรู้ :

๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว ๒. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ๓. การเพิ่มผลผลิตข้าว

ฐานการเรียนรู้ :

๑. การปรับปรุงบำรุงดิน เริ่มจากการไม่เผาฟางข้าว การใช้ปุ๋ยพืชสดในการปรับปรุงบำรุงดินโดยหว่านปุ๋ยพืชสด(ปอเทือง) 45วันแล้วไถกลบ การใช้ปุ๋ยชีวภาพ การวิเคราะห์ดินก่อนใช้ปุ๋ยเคมี

๒. การผลิตพืชปลอดภัย(GAP) ผลิตข้าวโดยการผลิตสารชีวภัณฑ์ใช้เอง เช่น สารบีบเวอร์เรีย ไตโคเดอมาร์ไลส์เดือนฝอย การใช้น้ำส้มควันไม้ในการขับไล่แมลง การใช้น้ำจากมูลไส้เดือนดินการใช้ปุ๋ยชีวภาพ การใช้สารเคมีให้ถูกตามหลักวิชาการ

๓. อาชีพทางเลือก มีแหล่งเรียนรู้อาชีพทางเลือกเพื่อให้เกษตรกรนำไปปฏิบัติเพื่อเป็นการลดรายจ่ายในครัวเรือน และเป็นอาชีพทางเลือกหนึ่งที่เป็นอาชีพหลักในอนาคต เช่น การเลี้ยงและขยายพันธุ์กบนา การเลี้ยงจิ้งหรีดการเพาะเลี้ยงเห็ดฟางในตะกร้า เห็ดฟางกองเตี้ย การทำน้ายาเอนกประสงค์

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่าย :

๑. ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านศรีวิไล ๒. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลมหาชัย ๓. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลมหาชัย ๔. อาสาสมัครเกษตรประจำหมู่บ้าน ๕. ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านเนินกรอย ๖. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลพานทอง ๗. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลพานทอง

ผู้ดำเนินการ

นายสิทธิพงษ์ กองพันธ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ชำนาญการ โทรศัพท์ : 086-2004544

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลหนองหลวง อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
สินค้าหลัก : ข้าว

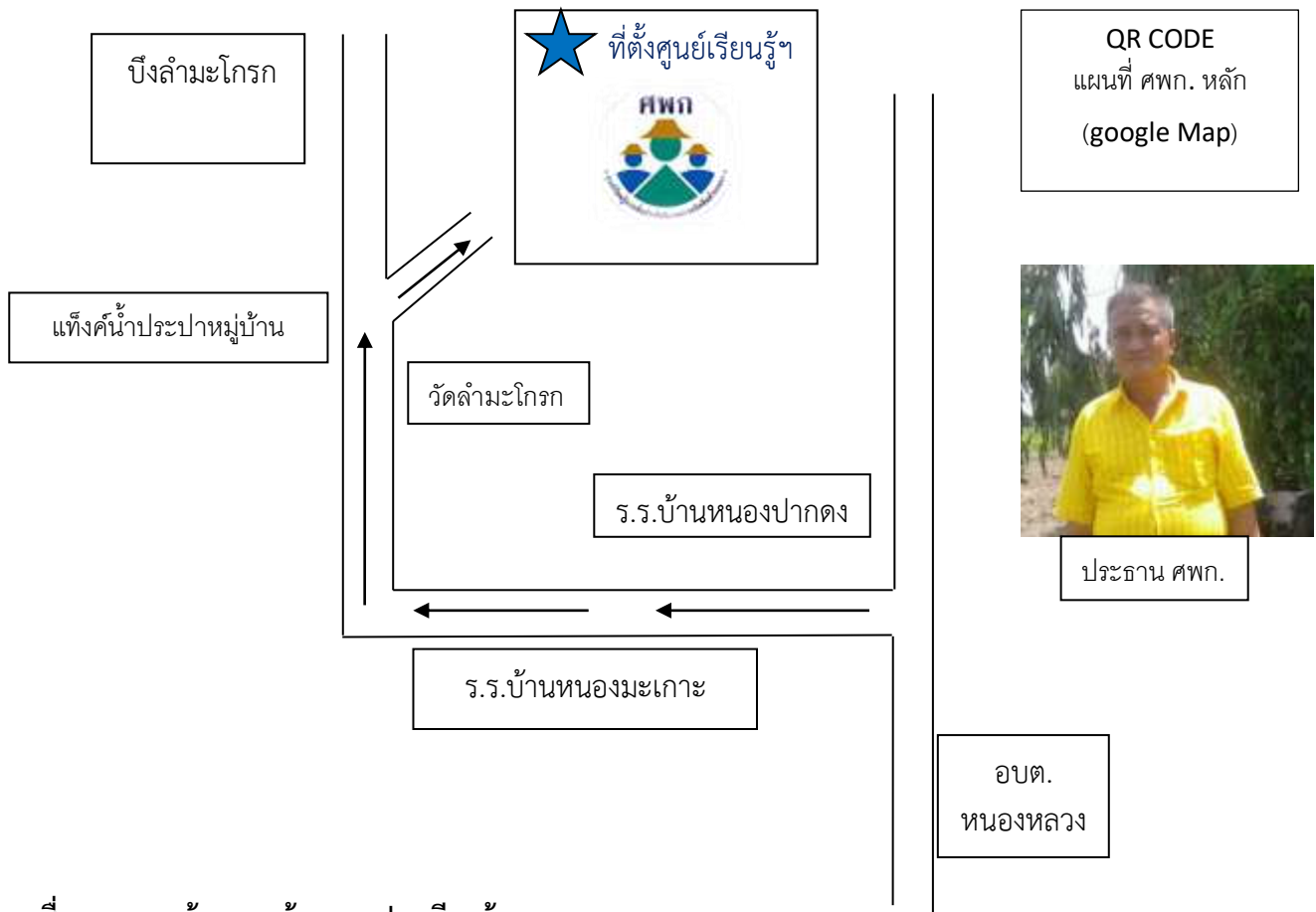
พื้นที่เป้าหมาย : 118,243 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 4,586 ครัวเรือน

สถานที่ตั้ง : บ้านลำนะโกรก หมู่ 2 ตำบลหนองหลวง อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

พิกัด : X = 578620 Y = 1834603 Zone 47Q

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบเจ้าของแปลงเรียนรู้

นายสำเนา นาคสวัสดิ์ อายุ 54 ปี

85/1 หมู่ที่ 2 ตำบลหนองหลวง อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

เบอร์โทรศัพท์ : 086-9315762 , 086-2166053

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอลานกระบือมีพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวระดับปานกลาง (S2) จำนวน 142,299 ไร่ และมีการปลูกข้าวในพื้นที่ (S2) จำนวน 85,344 ไร่ มีพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว (N) จำนวน 112,651 ไร่และมีการปลูกข้าวในพื้นที่ (N) จำนวน 28,616 ไร่ ส่วนเกษตรกรในพื้นที่ตำบลหนองหลวง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาร้อยละ 80 และพื้นที่ปลูกข้าวเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวระดับปานกลาง (S2) ใช้น้ำทำการเกษตรจากบึงลำนะโกรกและบ่อบาดาล ไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องขาดแคลนน้ำ โดยปลูกข้าวเพื่อจำหน่ายทั่วไป และมีบางส่วนผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อไว้ใช้เองและจำหน่าย แต่คุณภาพเมล็ดพันธุ์ยังไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐาน ทำให้ยังประสบปัญหาขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี และมีต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากเกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมี และเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่สูง

แนวทางการพัฒนา : 1. เกษตรกรสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองและจำหน่ายในชุมชน

2. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตข้าวจาก 4,500 บาท/ไร่ เหลือ 3,200 บาท/ไร่

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว

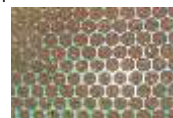
การนำไปใช้ประโยชน์: การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโดยใช้เทคโนโลยีลดต้นทุนการผลิตข้าว

หลักสูตรเรียนรู้ :

1. การลดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์ด้วยการทำนาโดยวิธีการโยนกกล้า
2. การทำปุ๋ยหมักแบบไม่พลิกกลับกอง เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี
3. การผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมี
4. การผลิตกล้วยไข่กำแพงเพชร

ฐานการเรียนรู้ : 1. ฐานการทำนาโยน (ลดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว)

1.1 เพาะกล้า โดยนำดินละเอียดใส่ลงในถาดเพาะครึ่งหลุม แล้วโรยเมล็ดพันธุ์ข้าวลงไปหลุมละ 3-5 เมล็ด จากนั้น จากนั้นโรยดินกลบให้พอดีปากหลุม

1.2 คลุมด้วยกระสอบป่านหรือซาแลน รดน้ำเข้า-เย็น จนกล้าข้าวมีอายุประมาณ 13-15 วัน

1.3 นำกล้าข้าวไปโยนในแปลงนา โดยโยนให้สม่ำเสมอ ขณะโยนให้เดินถอยหลัง หลังกล้าข้าวพื้นตัวต้นข้าวจะสูง ให้นำน้ำเข้านาเพื่อคุมหญ้า และข้าววัชพืช ต้นข้าวจะแตกกอได้ดี และแข็งแรงให้ผลผลิตสูง การดูแลรักษาเหมือนการทำนาทั่วไป

2. ฐานการทำปุ๋ยหมักแบบไม่พลิกกลับกอง (เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี ลดการเผาตอซังฟางข้าว)

ปุ๋ยหมัก 1 ตัน วัสดุที่ใช้ 1.เศษพืช เช่น ฟางข้าว เศษใบไม้ ผักตบชวา 2.มูลสัตว์ เช่น มูลวัว มูลไก่

วิธีทำ 1. ตวงเศษพืช 4 ส่วน : มูลสัตว์ 1 ส่วน วางกองเป็นรูปสามเหลี่ยมโดยหน้ากว้าง 2.5 เมตร สูง 1.5 เมตร ยาว 4 เมตร โดยทำเป็นชั้นๆ จะได้ประมาณ 16-17 ชั้น 2.หลังทำเสร็จแต่ละชั้นต้องรดน้ำให้ชุ่มก่อนจะเริ่มวางชั้นถัดไป

3.รักษาความชื้นโดยรดน้ำกองปุ๋ยทุกวัน และทุกๆ 10 วัน จะเสร็จด้วยไม้ไผ่แทงเฉียงในกองปุ๋ยห่างกัน 40 เซนติเมตรรอกน้ำใส่รูให้เต็มปัดรู ทำเช่นนี้ไปประมาณ 60 วันโดยไม่ต้องคลุมกองปุ๋ยหมักและไม่ต้องพลิกกลับกอง จะได้ปุ๋ยหมัก เพื่อใช้ในไร่นาลดการใช้ปุ๋ยเคมี

3. ฐานการผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมี

- การขยายเชื้อชีวเวเรีย และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และช่วยอนุรักษ์แมลงศัตรูธรรมชาติให้ควบคุมแมลงศัตรูพืชด้วย

4. ฐานการทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- การเลี้ยงไก่ไข่
- การปลูกผักสวนครัว
- การเลี้ยงกระบือ
- การปลูกไม้ผล

แปลงเรียนรู้

เครือข่าย : ศูนย์เครือข่าย จำนวน 18 ศูนย์

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวทัศนีย์ แซ่เหง่า ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : 061-2702727

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบ้านอุบลสามัคคี

สินค้าหลัก ข้าว

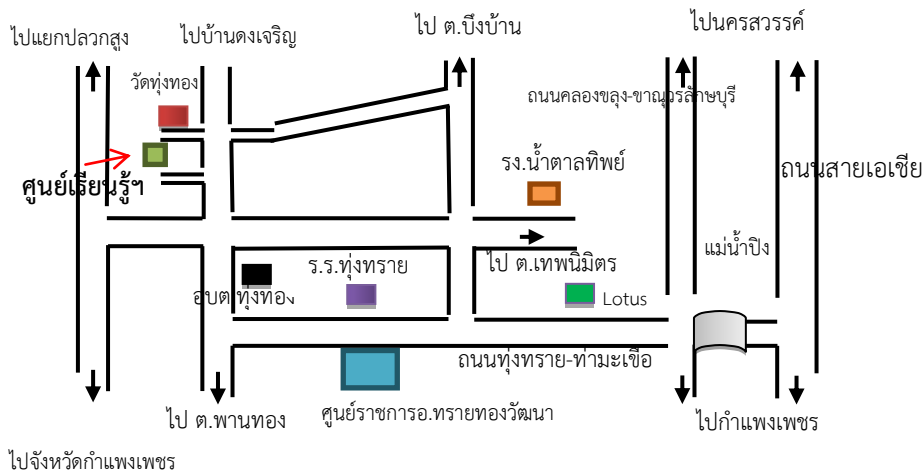
พื้นที่เป้าหมาย 48,250 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย 500 ราย

สถานที่ตั้ง: บ้านอุบลสามัคคี ตำบลทุ่งทอง อำเภอรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

พิกัด X 595446 Y 1807771

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสมาน ลุนพงษ์ อายุ 56 ปี

ที่อยู่ : 88 หมู่ที่ 9 บ้านอุบลสามัคคี ตำบลทุ่งทอง อำเภอรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

เบอร์โทรศัพท์ : 08-7306-2279

สถานการณ์ของพื้นที่ บ้านอุบลสามัคคี เดิมขึ้นกับบ้านทุ่งทองซึ่งเป็นชุมชนขนาดใหญ่และได้แยกขยายหมู่บ้านออกมาถึง 4 หมู่บ้านซึ่งเป็นพื้นที่ชุมชนเดียวกัน คือบ้านใหม่ทุ่งทอง หมู่ที่ 5, บ้านทุ่งทอง(กลุ่มเดิม) หมู่ที่ 6, บ้านอุบลสามัคคี หมู่ที่ 9 (แยกออกมาในปี 2535), และบ้านทรายทอง หมู่ที่ 11 บ้านอุบลสามัคคีประชากรส่วนใหญ่อพยพถิ่นฐานมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ภาคอีสาน) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร คือ ทำไร่ ทำนา ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ของชุมชน แห่งนี้จะทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยวและอาศัยการใช้สารเคมีเป็นหลัก จากการทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว และอาศัยการทำการเกษตรแบบการใช้สารเคมีเป็นหลัก ทำให้ระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ระบบห่วงโซ่อาหารถูกทำลาย และทำให้ต้นทุนการผลิตสูง

แนวทางการพัฒนา : แนวทางการพัฒนาหลัก

1. กำหนดให้เกษตรกรจัดทำแปลงสาธิตของเกษตรกรพร้อมเรียนรู้มีส่วนร่วม
2. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนที่ไม่จำเป็นออกได้ และเน้นการบริหารจัดการแบบอินทรีย์
3. กำหนดให้เกษตรกรจัดทำบันทึกต้นทุนการผลิตและสามารถวางแผนการผลิตที่เหมาะสมได้

แผนการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในเขต Zoning (เขตเหมาะสม S1, S2)

แนวทางการพัฒนาเชิงประจักษ์

1. เพิ่มความรู้ให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน 500 ราย
2. เพิ่มผลผลิตข้าว จาก 600 กก./ไร่ เป็น 700 กก./ไร่

3. ลดต้นทุนการผลิตข้าว จาก 3,224 บาท เป็น 2,590 บาท

4. ผลิตข้าวที่มีคุณภาพข้าวและปลอดภัย

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ เป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องการผลิตข้าวโดยอาศัยองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับเทคโนโลยีการจากภายนอกมาใช้ในการกระบวนการทำนาข้าว โดยยึดหลักแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรอินทรีย์

หลักสูตรเรียนรู้ : ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรประจำตำบลหัวถนน มีหลักสูตรการเรียนรู้ 3 หลักสูตร ได้แก่ ๑ หลักสูตรการผลิตข้าวแบบอินทรีย์ ๒ หลักสูตรการลดต้นทุนการผลิต ๓ หลักสูตรการผลิตสารชีวภาพและสารชีวภัณฑ์

ฐานการเรียนรู้ : ฐานการเรียนรู้ มี 4 ฐาน ดังนี้

๑ ลดต้นทุนการผลิต

๓ การบริหารจัดการศัตรูพืช

แปลงเรียนรู้

เครือข่าย : ศดปช./ศจช./วสช.

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายเสนาะ ยัมสบาย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สำนักงานเกษตรอำเภอทรายทองวัฒนา เบอร์โทรศัพท์ 095-336-3375

๒ การบริหารจัดการดิน และปุ๋ย

๔ การสร้างมูลค่าผลผลิต

แปลงเรียนรู้การผลิตข้าวอินทรีย์

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

สินค้าหลัก : ข้าว

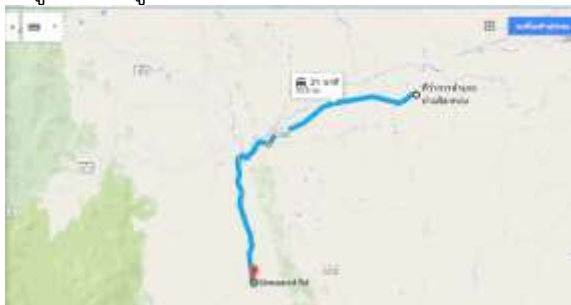
พื้นที่เป้าหมาย : 45,589 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : ๖,๔๙๐ ราย

สถานที่ตั้ง : 17 หมู่ที่ 9 ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

พิกัด : Latitude = - Longitude = - Zone = ๔๗ X = 556830 Y = 1781388

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายวิเชียร ขุนพลีลิก

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 17 หมู่ที่ 9 ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร แบ่งการปกครอง จำนวน 3 ตำบล พื้นที่ปลูกข้าว 45,589 ไร่ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง 38,103 ไร่ พื้นที่ปลูกอ้อย 13,825 ไร่ ไม้ผล, ไม้ยืนต้น พืชผัก 2,340 ไร่ ซึ่งเกษตรกรประสบปัญหาภัยธรรมชาติ และ ราคาต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตตกต่ำ ทำให้เกษตรกรประสบภาวะขาดทุน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอปางศิลาทอง จึงจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ในด้านการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มมูลค่าผลผลิต และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอย่างยั่งยืน

หลักสูตรการเรียนรู้ :- การลดต้นทุนการผลิตข้าว - การใช้สารชีวภัณฑ์ - การปรับปรุงบำรุงดิน

หลักสูตรบังคับ 1.เศรษฐกิจพอเพียง 2.ทฤษฎีใหม่และเกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเสริม 1.บัญชีครัวเรือน 2.การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

ฐานเรียนรู้ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอปางศิลาทอง มีฐานเรียนรู้จำนวน 6 ฐาน กำหนดโดยคณะกรรมการบริหาร ศพก.อำเภอปางศิลาทอง และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล เพื่อเป็นฐานสำหรับเกษตรกรเข้ามาเรียนรู้และนำไปปรับใช้ในแปลงของตนเองซึ่งทำให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตข้าวได้ ดังนี้

ฐานเรียนรู้ที่ 1 : การลดต้นทุนการผลิตข้าว เน้นการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและเน้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เป็นหลัก โดยการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ/ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และการวิเคราะห์ดิน รวมไปถึงการใช้ปุ๋ยถูกชนิด ถูกอัตรา ถูกเวลาโดยเน้นการใช้ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ดิน ได้แก่ การส่งดินตรวจหาผลวิเคราะห์ดินและใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์การใช้ปุ๋ยพืชสด การใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 : เศรษฐกิจพอเพียง เป็นการนำแนวคิดที่จะเปลี่ยนรูปแบบทำการเกษตร โดยยึดหลักและน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในครัวเรือน และในชีวิตประจำวัน ของตนเอง

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 : การปรับปรุงบำรุงดิน เป็นการเรียนรู้ในการนำดินในแปลงนาและไร่ของเกษตรกรมาทำการวิเคราะห์หาธาตุอาหารของพืช การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้ปุ๋ยพืชสด เช่น การปลูกปอเทืองหลังการเก็บเกี่ยวข้าว

ฐานเรียนรู้ที่ 4 การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์

การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสาร บิวเวอร์เรีย ไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช และจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง การใช้น้ำส้มสายชู เพื่อใช้ในแปลงนาของตนเอง เพื่อลดอัตราการใช้สารเคมีและเป็นการลดต้นทุนการผลิตอีกทางหนึ่งด้วย

ฐานการเรียนรู้ที่ 5 บัญชีครัวเรือน ส่งเสริมให้เกษตรกรเรียนรู้เรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ฐานการเรียนรู้ที่ 6 การเพิ่มมูลค่าผลผลิตข้าว ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตข้าวให้ได้มาตรฐาน เพื่อเก็บไว้บริโภค และแปรรูปขาย เป็นรายได้และเพื่อมูลสินค้า

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวสุลี เอี่ยมอ้น ตำแหน่ง : เจ้าพนักงานเคหกิจชำนาญงาน เบอร์โทรศัพท์ : 085-007-8579

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

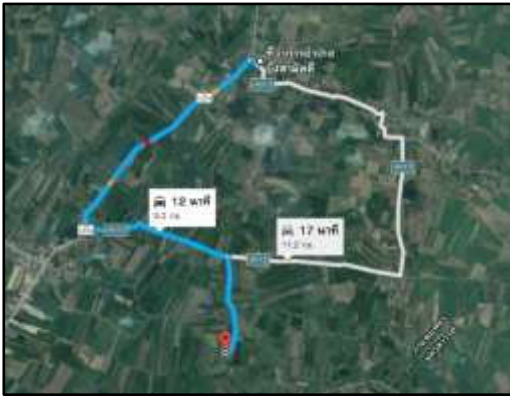
ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

สินค้าหลัก : การผลิตผักปลอดภัย

สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ ๒ ตำบลระหาน อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

พิกัด : Latitude ๑๖.๑๔๐๓๖ Longitude ๙๙.๙๗๑๘๑๒ Zone ๔๗ X ๖๐๓๙๓๑ Y ๑๗๘๔๗๕๐

แผนที่ตั้งศูนย์ :

ชื่อประธานศูนย์ : นายอำนาจ สุขกล้า

ที่อยู่ : หมู่ที่ ๒ ตำบลระหาน อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๙๕-๔๐๑๖๒๖๙

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์ฯ : การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

การนำไปใช้ประโยชน์ :

๑. ลดต้นทุนการผลิต
๒. ได้มาตรฐานความปลอดภัย GAP

หลักสูตรการเรียนรู้ :

๑. การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
๒. การจัดการดินปุ๋ยชุมชน
๓. การผลิตข้าวตามมาตรฐานปลอดภัย GAP
๔. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑. การลดต้นทุนการผลิต

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ

แปลงเรียนรู้ : การจัดการศัตรูพืชแบบปกติ/การจัดการแบบผสมผสาน IPM

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายชัยยุทธ พุทธิจัน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๙-๔๗๘๖๙๕

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร

สินค้าหลัก : ข้าว

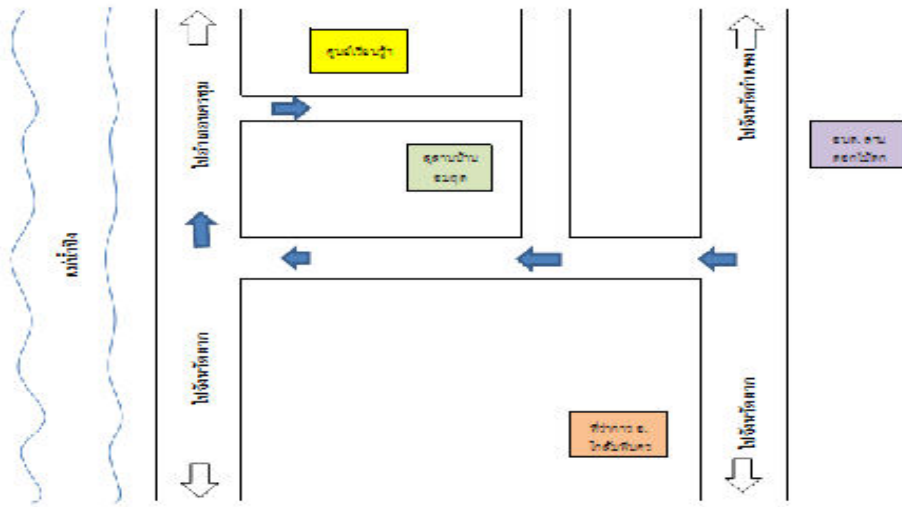
พื้นที่เป้าหมาย : 10,401 ไร่ (เป้าหมาย ตำบลลานดอกไม้ตก 500 ไร่)

เกษตรกรเป้าหมาย : 1,565 ราย (เป้าหมายเกษตรกร 30 ราย)

สถานที่ตั้ง : บ้านอมฤต หมู่ 8 ตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอ โกสุมพินคร จังหวัด กำแพงเพชร

พิกัด : X 0548329 Y 1833415

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบเจ้าของแปลงเรียนรู้ :

นายพิพัฒน์ เพิ่มพิพัฒน์

บ้านเลขที่ 107 หมู่ที่ 8 ต.ลานดอกไม้ตก

อ.โกสัมพีนคร จ.กำแพงเพชร

เบอร์โทรศัพท์ : 083-8732235

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรอำเภอโกสุมพินคร มีอาชีพเกษตรกรรมปลูกข้าว, มันสำปะหลัง, อ้อย และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 108,946 ไร่ มีเกษตรกร 38,929ครัวเรือน พื้นที่ปลูกข้าว 10,410 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.5 ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด มีเกษตรกรผู้ปลูกข้าวทั้งหมด 1,565 ราย ลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่ราบติดแม่น้ำปิง และเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด สภาพความเหมาะสม สำหรับการปลูกข้าวอยู่ในระดับ S2 จำนวน 17,975 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.4 ของพื้นที่ทำการเกษตร โดยพื้นที่ทำนา S2 จะอยู่บริเวณเลียบริมแม่น้ำปิง

แนวทางการพัฒนา : ผลิตข้าวให้มีคุณภาพดี และลดต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งเกษตรกรใช้ต้นทุนการผลิตข้าว เฉลี่ยไร่ละ 4,030 บาท โดยมีเป้าหมายลดต้นทุนให้เหลือ ไร่ละ 2,200 บาท ในหนึ่งฤดูกาลปลูก

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว ผ่านสถานีเรียนรู้ 5 สถานี พร้อมแปลงเรียนรู้

จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ

การนำไปใช้ประโยชน์ : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว โดยการใช้เทคโนโลยีในการลดต้นทุนการผลิต

หลักสูตรเรียนรู้ :

1. การลดต้นทุนการผลิตข้าว
2. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพดี
3. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
4. การผลิตสารชีวภัณฑ์

ฐานการเรียนรู้ : 1. การลดต้นทุนการผลิตข้าว บูรณาการร่วมกรมส่งเสริมการเกษตร โดยสำนักงานเกษตรอำเภอโกสุมพินคร การดูแลรักษาตั้งแต่ปลูก – การเก็บเกี่ยวและขนส่ง โดยเน้นใน ระยะกล้า ได้แก่ การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ระยะแตกกอ ได้แก่ การถอนตัดพันธุ์ปน และการกำจัดวัชพืชแมลง ระยะตั้งท้อง ได้แก่ การถอนตัดพันธุ์ปน การกำจัดวัชพืช สํารวจโรคแมลงก่อนเกี่ยว 20 วัน เอน้ำออกจากนา และระยะเก็บเกี่ยว ได้แก่ ถอนตัดพันธุ์ปน การกำจัดวัชพืช เก็บเกี่ยวระยะพลับพลึง และการทำบัญชีต้นทุนการผลิตข้าวใน 1 ฤดู

2. การผลิตเมล็ดและใช้เมล็ดข้าวพันธุ์ดี บูรณาการร่วมกรมการข้าว โดยศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวกำแพงเพชร ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ใช้อัตราที่เหมาะสม โดยเน้นการเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสม กับพื้นที่ ได้แก่การเลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว ใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ตามวิธีการปลูก

3. การปรับปรุงบำรุงดิน บูรณาการร่วมกรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร การตรวจวิเคราะห์ดิน การเลือกพื้นที่ปลูกพืชให้เหมาะสมตามแผนที่ (Zoning) และการปรับปรุงบำรุงดินโดยสารน้ำหมัก พด.ชีวภาพ เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน และเพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกร

4. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน บูรณาการร่วมกรมส่งเสริมการเกษตร โดยกลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร การลดต้นทุนการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เน้นการสำรวจ และพยากรณ์ศัตรูพืช เพื่อใช้สารเคมีตรงตามช่วงการระบาด ใช้สารเคมีให้ถูกต้องตามชนิดของโรคและแมลง ลดต้นทุนโดยการใช้สารชีวภัณฑ์แทนการใช้สารเคมี

5. การใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ บูรณาการร่วมกรมวิชาการเกษตร โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต 2 พิษณุโลก ถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยสั่งตัด เพื่อลดต้นทุนในการใช้ปุ๋ยให้ถูกช่วงเพื่อเพิ่มผลผลิต และเกิดประโยชน์สูงสุด พื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดินจากการใช้ปุ๋ยเคมีที่ไม่ได้มาตรฐาน

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่าย :

1. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ศูนย์ ศตปช. บ้านหนองบง
2. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านอมฤต
3. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านแสงตะวัน

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวพนิดา เปรมจิตติบัณฑิต

ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ เบอร์โทรศัพท์ : 081-0356350